

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Patterson Avenue and McDougall Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, організоване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Прінсара і Мекі регор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

СЕРЕД МАЙНЕРІВ НА ЗАХОДІ.

Серед майнерів західної Канади, в Алберті й східній Британії Колумбії, велика криза. Велика частина майнерів, головно на Кровс Нест Пес — зовсім не працює, і це зараз, в такий час, який переважно уважається живими в майнерській індустрії. В тих же майнах, які як-так працюють, капіталісти впровадили систему "спід-ап" без раціоналізації. Вони "зраціоналізували" до крайности майнерські спливи й мозолі. Вміститися за собою майнери не є в спроможності через брак солідарности й організованости між собою.

В організаційній галузі майнери поділені на різні угруповання. Майн Воркерс Юніон оф Канада, як найміцніша юнія, що на початку своєї організаційної діяльности бралася до роботи, виказувала свій бойовий дух, тепер підупала. Брак у ній животної сили й енергії. Вона не має людий, що поїхали з кепка від кепк, організували б майнерів, будили б їх розпорядженні сили, ми розуміємо таких людей, що знали б про положення на місцях, розуміли б майнерів і вміли б збудити їх бойовий дух.

Друге угруповання, стара реакційна лівішчина, яка пару років тому назад не виказувала майже ніяких ознак життя, за винятком страйколовства, починає знову рушатися. Вони дожили до того, що з її представниками ексекютива канадської юнії починає числитися, а тим самим допомагає її відродженню. Відродження цієї реакції хоч би в кількох місцевостях є великою небезпечкою для майнерів.

Третє — це незалежні юнії в деяких місцевостях, які на ділі є босівськими юніями. Сумніву не може бути в тому, що коли б лівішська реакція зміцнилася, то боси передали б її всі оті "незалежні" юнії.

Ослаблення колишньої боездатности майнерів західної Канади лежить не тільки в цьому розпорощенні. Останніми роками капіталісти навели до майнерських околиць спроваджених ними з Європи до Канади "різальних" робітників. Ці новоприбулі імігранти, без мови й без цента в кишені, але повні страху, стали покійною зброєю в руках босів проти неродних робітників і до юнії вони також не спішають.

Взагалі багато негативного є тепер серед майнерів західної Канади. Та про те не віриться, що серед майнерів, які мають за собою таку славу традицію революційної боротьби, які перевели в минулому стільки бойових страйків, вправ же бойовий дух. Ні, він не упав. Він жеврять серед них. Тільки-ж останніми роками вони зазнали болючих поразок і великого роздроблення своїх сил. З організацією Майн Воркерс Юніон оф Канада вони почали ці сили збирати, але зараз знову їх приспали. А приспати їх якраз не слід. Один з творців майнерів порушує в цьому числі "У.Р.В." справу збирання назад цих розпорощених сил. Нордегський відділ закликає до референдуму на юнію. Ми не твердим, чи підхід, що його пропонує нордегський відділ — правильний, але справа порушена дуже важлива і якраз на часі. Наближається час, коли юнія, як і неорганізованим робітникам, властители когальден поставлять нові умовини. Яка-ж відповідь буде на це майнерів? Адже-ж властители числитимуть тільки з силою, а сила майнерів в організації і в солідарности. Чи є зараз така організація серед майнерів? Коли є, то чи готова вона говорити від імені всіх майнерів?

На ці запитання повинні в першу чергу відповідати самі майнери. Організовані майнери повинні поставити ці запитання у своїх юнійних льокалях та перед ексекютивами своїх юній.

Сторінки нашої газети відкриті для всіх тих майнерів, які бажають висловити про це свою думку. А висловити вони її повинні, бо вона на часі.

ВІЯВ БРАТЕРСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ.

Професійний Союз Робітників Землі і Ліса Радянської України прислав братерське привітання своїм класовим товаришам, лісовим робітникам портартурського дистрикту, що ось вже поверх два місяці героїчно борються за підвищення заробітної платні та за поліпшення умовин праці в лісових кемпах Онтеріо. Здалеку України визволені робітники землі і ліса вітають своїх поневодених товаришів, що борються із страшним визиском канадських лісових баронів.

Радянські-ж газети доносять, що Президія Всеукраїнського Комітету того-ж таки Союзу Робітників Землі і Ліса, на своєму засіданні 18. листопада 1929 року постановила запросити наймитів сіл Західної України — Гребенного, Батятичів, Рави-Руської, наймитів тих сіл, де цього року відбувалася завзята кровова боротьба проти визиску поміщиків — прибути на 3-ій Всеукраїнський З'їзд Союзу цієї організації до Харкова. Президія вислала до ЦК. Сельробу телеграму такого змісту:

"Всеукраїнський Комітет Союзу Сільсько-господарських і Лісових Робітників від імені 300 тисяч своїх членів — робітників і наймитів України, звертається через вас до героїчного наймитства Гребенного, Батятичів, Рави-Руської, що через страшний пожежний час боротьбу проти визиску магнатів і діачів — делегувати своїх представників на III Всеукраїнський

З'їзд сільсько-господарських і лісових робітників Радянської України, що відбувається першого грудня 1929 року в місті Харкові. Просимо вас організувати виїзд делегатів наймитів на З'їзд і сповістити нас про їхній виїзд. Всеукраїнський Комітет Союзу Сільсько-господарських і Лісових Робітників.

Ми певні, що польський уряд не дасть дозволу на виїзд делегати цих наймитів до Радянської України. Чому? Це-ж ясно. Не дав же він візи представникам радянського польського селянства й робітництва на з'їзд закордонних поляків, що відбувався цього літа у Варшаві. Не дав він візи представникам радянських культурних організацій на конгрес "Просвіти" у Львові — не на робітничо-селянський, але на унівський з'їзд "Просвіти". Тож не дозволить він і на виїзд делегати українських наймитів на з'їзд своїх братів до Харкова.

Колі-б так у Варшаві, Львові чи Рівному відбувався з'їзд петляурівських недобитків, а на него хотіли прийти: академик Ефремов, соціал-демократичний автокефальний архієпископ Чеховський, соціал-демократичний "науковий" робітник — то польський уряд їм не тільки з радістю дав би візи, але й грошей на подорож дав би.

Ось в чому треба робітникам ясно розбиратися. Польська шляхта, УНДО, унівські змови проти Радянської України, явна продажня служба петляурівщини в Польщі й тайна робота петляурівців за гроші польської шляхти на Україні — це один табір, табір ворожий як радянському суспільству і його соціалістичному будівництву, так і трудовим масам Західної України й самої Польщі та їхнім визвольним змаганням.

З другого боку — трудящі Радянської України та цілого СРСР, Польщі, Західної України й трудящі цілого світа — це другий табір. Він провадить боротьбу проти всіх визискувачів, він в тій боротьбі лунється проти всіх паразитів. Перший табір змовляється тайно, провадить тайну й яву боротьбу проти трудящих влаштовує погроми радянських консулятів, а другий, провадить отверту класову визвольну боротьбу, взаємно вітає й допомагає собі в цій боротьбі.

Найкращим виявом братерської солідарности цього другого табору є привітна телеграма трудящих з Харкова портартурським лісовикам та запрошення наймитів Західної України на з'їзд до Харкова.

ЗАВДАННЯ МАЙНЕРІВ У ЗАХІДНІЙ КАНАДІ.

Кілька днів тому нордегський льокаль Майн Воркерс Юніон оф Канада вислав резолюцію до всіх майнерських льокалів у західній Канаді без різниці приваженности, в якій закликається рядових майнерів обидвох інсуючих тепер організації натиснути на своїх урядників, щоб негайно зарядили референдум (загальне голосування) над тим, котру організацію хоче більшість майнерських робітників. Майн Воркерс Юніон оф Канада, як кажуть, канадський, чи Юніон Майн Воркерс оф Америки, себто американський.

Потребні такої акції ніхто не стане заперечувати, хто знає положення майнерських робітників у західній Канаді. Зараз сили їх так роздроблені, пошматовані, що про опір наступові майновласників на позиції працюючих нема що й говорити. Умовини праці гірші тепер, як ніколи перед тим, праця в майнах прискорена до невідержности, заробітна платня знижена до мінімуму, боси поводяться з робітниками гірше, ніж колишні робітничі власники зі своїми рабами. І все те майнери зносять майже без ніякого протесту, бо чують себе безсилними зарадити лихові, що їх з усіх боків окружає.

Виправити всі ті хиби при теперішньому дезорганізованому стані ніяк не можна. Хоч і не багато отих нещасливих вульгокопів у західній Канаді, около 8-10 тисяч, то й ті поділені на кілька груп. Більша частина належить до нової юнії, себто канадської, друга частина належить до американської, а є кілька місцевостей, в яких існують незалежні юнійні льокалі. Тож ясно, що з такого хаотичного стану не може вийти нічого доброго для робітників.

І скільки то вже не писалося, скільки не говорилось, що робітники мусять організуватися не лише в національному масштабі але й в інтернаціональному, що робітники цілої земної кулі мусять взаємно собі помагати, творити всесвітній союз і т. ин., всетаки майнерів західної Канади ця наука не читається. До чого часу в них не було настільки простого, хлопського розуму, щоб об'єднатися під прапором одної організації, об'єднати свої сили й створити одноцілий фронт проти свого класового ворога, в цім випадку майновласників.

Та кажуть, що історія є найкращим учителем людства й я вірю, що гіркий, чотирічний досвід не пройшов на марне й недалекої той час, коли майнери підуть до голови по розуму й виправлять свою дотеперішню помилку. Зробити це треба чимскорше, бо на саїдоучу весну кинуться егримент (угоду) між майнерськими робітниками й майновласниками. І хто знає, чи неажерливо хижакі-працедавці не схочуть знизити й ту мізерну заробітну платню, яку зараз дістаємо за нашу тяжку працю. Треба наїснати на урядників обидвох організацій, щоб таке голосування всіх майнерів у західній Канаді негайно відбулося й організація, що дістане менше голосів, повинна вступитися з цього дистрикту.

Я вірю, що провідники М.В. Ю.К. на таку пропозицію радо згодяться, та не знають, що скажуть наставники Дж. Луїса, себто лідери Ю.М.В. В минулому вони ставились неприязно до цієї пропозиції. Ходить чутка, що А. Морісон, дистриктовий секретар Ю.М.В. заявив, що так довго, доки йового організації має один льокаль у цім дистрикті, доти вони не уступлять.

Хто знає лідерів Ю.М.В., не стане сперечатися, що Морісон не міг відважитися на подібну заяву. Але справа одної організації для всіх майнерів у західній Канаді не є справою лише самих лідерів. Цим повинні найбільше зацікавитися самі майнери, які найкраще відчують наслідки теперішнього хаотичного стану. Провідники кожної організації є лише виконавцями волі більшости, а коли вони перестають ними бути, робляться, як то кажуть, диктаторами, то така організація не оправдує свого призначення. Коли-ж провідники Ю.М.В. не виконують волі більшости, то тій організації треба бракує і в рядовим членам треба братись негайно до праці.

Ану, товариші майнери! Збудіться з того довгого проклятого сну! Створім одну організацію на цілу західну Канаду й то таку, щоб служила самим майнерам та не була зрядям класового співробітництва. Тоді зможемо усунути як не все, то бодай частину того лиха, що тепер так буйно розвільо над нашими головами.

ФАШІСТСЬКИЙ УРЯД ТАРД'Є У ФРАНЦІЇ.

Маємо нову міністерську комбінацію у Франції. Нова тільки формально, бо люди все старі. З невеличкого кола французьких політиків робити вибір дуже легко. Під новою маркою відтворився старий уряд Бріана, який у свою чергу копіював попередній уряд Пуанкаре.

ФАШІСТ ТАРД'Є, сформував новий французький уряд з старими міністрами.

Отож, ніщо не змінилось. Була тільки невдала спроба притягти жовтих соціалістів до уряду і знову владу перebrали ті самі соціальні групи, що керували країною і перед тим. Бунт буржуазії вийшов невдалий.

Правда, виходить так, ніби соціалісти самі зреклися участі в уряді. Проте, ми знаємо, чого варті така "добровільність". Соціал-угодовці просто злякалися стати до керма вла-

ди в такий небезпечний і серйозний момент. Адже треба мати тверду руку і міцну волю, щоб розв'язати плутанину зовнішніх і зліквідувати соціальні конфлікти всередині країни.

Як відомо, останній уряд Бріана розпочав широку кампанію проти французької комуністичної партії. Репресіями керував тодішній міністер внутрішніх справ, а теперішній прем'єр Тард'є. Кому ж, як не йому довірити завершення цієї невідкладної для буржуазії справи. Ясна річ, соціалісти на цю роль не підходять, хоча б і тому, що вони час-од-часу змушені якось прислухатися до робітничого голосу.

В царині зовнішньої політики теж потрібний буде уряд "дугої руки", як влучно називає буржуазна преса кабінет Тард'є. Соціал-угодовці з м'якувань демагогічних і тут мали б піти на певні поступки Німеччині, щоб підтримати свою демократичну марку. Тард'є безперечно зуміє краще натиснути і більше виторгувати від Німеччини в обмін за евакуацію Райнського краю.

Отож, все залагодилось якнайкраще. Дрібна буржуазія на певний час зреклася своїх намірів на владу, щоб у слушний момент, коли уряд Тард'є підготує для цього грунт, знову спробувати дістатися міністерських портфелів. А поки що... поки хай панує великий капітал. Все буржуазія — від банкіра до дрібного крамаря — підтримує "дугою руку".

М. Ф.—ко.

ЛИШЕ ЗА ПІВТОРА ЦЕНТА НА ДЕНЬ.

За півтора цента листа не пішлет, бо треба два; сірників не купиш, бо треба три; і взагалі нічого не купиш окрім цукерки на патичку. І без цієї річі можна обійтись, бо коли чоловікові гірше, то цукерок теж не допоможе. Так певно й не один собі подумає, що півтора цента в кишені є безвартісні і купиш за них не купиш нічого, щоб задовольнити себе й цілу свою фамилю.

Значить, півтора цента на день може й найбідніший відложити на бік без найменшої прикрости. В тому ніхто не почує жадної недочеті в щоденних вимогах.

Ві і я, і всі ми разом, зрозуміли себе так, як один а один є два, а два рази по півтора є три, знаємо, що між нами нема різниці. Всі працюючі належать до працюючої класи. Вони безумовно мусять працювати задля свого існування. Значить, кожний з нас є робітником і ми випродуємо все, що нам треба для нашого існування. Та щоб ми всі себе розуміли як слід, нам треба обов'язково відрахувати на це півтора цента на день.

Так! Півтора цента можна заощадити кожного дня на купівлі, а за цих півтора цента ви можете купити часопис "Укр. Роб. Вісти" і "Робітничо", читати часопис що другий день, а "Робітничо" два рази в місяць.

Ваших півтора цента денно принесуть вам того великого знання, без якого ніяк не можемо обійтись. Цим великим є робітнича преса, що видається робітниками і лише для робітників. Значить, для таких як ви і я, що працюють по фабриках, майнах, лісах, на фармах і вводи, де лише робота сила є потрібною, всі ми, як

робітники, є порозкидані всюди по цілому континенті і нам є потрібно знати про свої власні інтереси, а це ми осигнемо через нашу власну пресу.

За півтора цента денно з нас ніхто біднішим не буде. Але за це ми зможемо читати свою пресу і збагачувати своє знання, розвивати свою класову свідомість і будувати свою класову організацію.

Читаючи робітничу пресу, ми і свої класи зможемо краще розуміти свої власні класові інтереси, будемо знати, як будувати свою власну організацію та домогатися спільно кращих умовин праці.

Подумайте! За півтора цента денно ми зможемо читати історію світа від непам'ятних часів, про розвій людства, техніки, зоології, астрономії, географії, про всякі найновіші винаходи і яка користь з них є для нас. Такема з цієї самої преси ми зможемо довідатися про всі щоденні події в цілому світі, про теперішній наступ капіталу на працюючих, та що працюючі мають робити для свого визволення від капіталістичного гнету і багато-багато можна знати такого, що для робітників є необхідною konieczністю. А все це лише за півтора цента денно.

Ми вже раз мусимо зрозуміти, що капіталістична преса для нас полекції не принесє і класового знання нам не дасть, нашої організації для нас не збудує. Для капіталу було б навіть смішним руйнувати своє гніздо в користь працюючих. Ми знаємо, що вівк, який би він добрий не був, то ягя така зять, таксимо і капіталіст робітника використає за плодів його праці, а коли він стане невідним до праці, то викине його на вулицю. Так що-ж, півтора цента денно мусимо відложити на будову своєї преси і будову свого власного класового знання.

"Українські Робітничі Вісти" виходять три рази в тиждень і

коштують лише \$4.00 на рік. "Робітничі" є жіночим журналом, виходить два рази в місяць і коштує лише \$1.50 на рік. Отже разом \$5.50 за цілий рік. Вє ми зі своїми жінками читаємо те, що пишеться нами й для нас. І чим більше нас буде читати свою пресу, тим менше невідомих буде між нами. А коли наше знання побільшиться, то і наша організація стане сильною і лише тоді з нами будуть числитись, та здобудемо всі плоди своєї праці, для працюючої класи.

Ми всі працюючі можемо і мусимо відложити тих 1 1/2 цента денно на своє власне класове освітання, через читання своєї власної преси.

Наша преса — це наші очі, наша майбутність.

Наша преса залезить від нас самих.

Наша свідомість і наша сила залежить від нашої преси.

І коли нам в дійности лежить на серці класове солідарність, так самі читаймо і другим передаваймо, та приєднуймо нових передплатників. Це є наш класовий обов'язок поширювати свою пресу, що несе класове знання.

Ми, як свідомі читачі, що вже читаємо свою робітничу пресу, обов'язково кожний а нас повинні придбати бодай одного нового передплатника, а цим ми докажемо ефравжню свою класову свідомість і класову гідність. І коли всі ми як один це сповнімо, наше видання не буде потрібним давати надгороди для захоочення до приєднування нових читачів.

Так товариші, читачі! Я розумію свій класовий обов'язок і вірю, що всі ми розуміємо однаково, що наша преса — це наша класова зброя. Знання класової свідомости може бути передане лише через нашу робітничу пресу, яка є одиноким нашим виховачем і навчаючим чинником для зеднання нашої сили й збагачення нашої свідомости.

Наша робітнича преса — це є дзеркало нас самих, що висвітлює, як ми ставимось до неї і як ми дбаємо про неї.

Звичай, коли ми є спільні, тоді й наша преса є ще сильніша, а нашу силу покажемо тим, коли всі ми як один придбаємо лише по одному новому передплатникові для "У.Р.В." і "Робітничі" до кінця цього року. Це число є мале і кожний теперішній читач зможе переконатися ввати передплату одного нового читача. Коли не зможе хто з нас цього зробити, повинен обов'язково відложити своїх півтора цента денно через один рік і передплатити часопис тому, якого не годин переконатися і приєднати. А цей новий читач як почитає наш часопис безплатно один рік, то другий він не лише за себе заплатити, але і за нового подбав. Бо він пізнає, що робітнича преса, це однокло його зброя для визволення його з темноти до кращого майбутности.

Так берімося за роботу, а зробимо велике діло.

Н. Окбор.

Winnipeg, Man.

UKRAЇНСЬКА МОВА ДЛЯ ПАСТУХІВ!

Так твердить польський ксьондз.

На засіданні заряду приватної польської гімназії ім. королеви Ядвіги в Перемішлянах ксьондз канонік і катехит гімназії Космідер в дискусії над обниженням бюджету товариства заявив, що слід викинути з гімназії науку української мови, бо цієї мови ученикам не треба, говорячи, "що вони хіба з пастухами цєю мовою можуть говорити".

ЗА ВІРНУ СЛУЖБУ.

За вірну службу румунській боарній дестали "патріоти" Григорій Андрияшук і Кость Кракалія медалю.